
THE ENGLISH SCHOOL

HIGH SCHOOL

BRIEF COURSE DESCRIPTIONS

LYHYET KURSSIKUVAUKSET

2019 – 2020

CONTENTS

Graduation Requirements	3
Valmistumisen edellytykset.....	4
Preface	5
ÄI Äidinkieli ja kirjallisuus	5
S2 Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus.....	9
ENA English (A1, native level)	12
RUB Swedish - ruotsi B1.....	15
RAB, SAB, EAB - lyhyet vieraat kielet (b2 & b3)	17
MAY/MAA/MAB Math - matematiikka	20
BI Biology - biologia	25
GE Georaphy - maantiede	27
FY Physics - fysiikka.....	28
KE Chemistry - kemia	30
FI Philosophy - filosofia	31
PS Psychology - psykologia	33
HI History - historia.....	35
YH Social studies - yhteiskuntaoppi	38
UE Lutheran religion - evankelis-luterilainen uskonto	40
UO Ortodoksinen uskonto	41
UK Katolinen uskonto.....	42
ET Life stance education - elämäkatsomustieto	42
TE Health - terveystieto.....	45
LI Physical education - liikunta	46
MU Music - musiikki.....	47
KU Art - kuvataide.....	51
OP Guidance – opinto-ohjaus	53
TO Thematic studies - teemaopinnot.....	54

GRADUATION REQUIREMENTS

---

1. The minimum number of courses required for graduation is 75.

Of school-specific courses, only in-depth and applied courses for which you receive a Pass (S) are counted as courses required for graduation. You do not receive a course credit for a Fail (4) in a school-specific in-depth or applied course.

2. You must complete at least **47** (if you study short math) or **51** (if you study long math) **COMPULSORY** courses and at least 10 **IN-DEPTH** courses.

Whether a course is part of the national curriculum or school-specific, compulsory, in-depth or applied can be ascertained from the Brief Course Descriptions!

3. Due to our school specializing in the teaching of English and Finnish the students may "drop" **maximum of FOUR** compulsory courses. However, you must complete at least **50 percent of the compulsory courses in each subject, ALL compulsory courses in English and in Finnish/Finnish as a Second Language and ALL compulsory courses in the subjects you plan to sit in the matriculation examinations.**

Please note: if you plan to drop a few compulsory courses, you must take at least **one** of the following courses: ENA11, ENA12, ENA13, ENA14, AI12, AI12 or AI13.

4. It is possible to fail a few courses and still graduate, but only according to the table below. Of compulsory and national in-depth courses in a subject syllabus, you may have a Fail (4) in 1/3 of the courses:

1–2 courses	0
3–5 courses	1
6–8 courses	2
9 courses or more	3

For example: You have studied the compulsory chemistry course (KE1) and one in-depth course (KE2) and earned the grades 7 and 4 respectively. Because you have taken only two courses in the subject, you must either take a third chemistry course and pass it, or re-do KE2 to raise your grade above a Fail.

5. If you want to graduate in the spring, all your course credits must be registered by the end of Term IV. If you want to graduate in the fall, all your course credits must be registered by the end of Term I.

VALMISTUMISEN EDELLYTYKSET

---

1. Yhteensä kurseja on suoritettava vähintään **75**
2. Näistä kurseista on oltava **PAKOLLISIA 47/51** matematiikan tasosta riippuen, ja **SYVENTÄVIÄ** vähintään **10**.
  - Koulukohtaisista syventävistä ja soveltavista kurseista voidaan lukea mukaan vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.
  - Tiedon siitä, onko kurssi valtakunnallinen vai koulukohtainen, pakollinen, syventävä vai soveltava, löydät Brief Course Descriptionista!
3. Koulumme erityistehtävän vuoksi opiskelijat voivat "dropata" **maksimissaan NELJÄ** pakollista kurssia. Huomaathan kuitenkin, että kaikissa aineissa on suoritettava **vähintään puolet kunkin aineen pakollisista kurseista**, englannissa ja äidinkielessä/S2:ssa on tehtävä **KAIKKI** pakolliset kurssit ja myös kirjoitettavissa aineissa sinun on tehtävä **KAIKKI** pakolliset kurssit.
  - Jos aiot dropata joitakin pakollisia kurseja, on sinun tehtävä **vähintään yksi** kurssi seuraavista: ENA11, ENA12, ENA13, ENA14, AI12, AI12 or AI13.
4. Pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kurseista opiskelijalla saa olla hylättyjä (4) kurssiarvosanoja enintään 1/3, eli seuraavasti:

1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Esim. Olet opiskellut kemiasta yhden pakollisen (KE1) ja yhden syventävän (KE2) kurssin. Pakollisen kurssin arvosana on 7 ja syventävän 4. Koska kurseja on vain kaksi, on sinun suoritettava joko yksi kemian kurssi hyväksytysti lisää tai syventävä KE2-kurssi uudelleen hyväksytyin arvosanoin.
5. Jos haluat valmistua keväällä, kaikki kurssisuoritukset on oltava rekisterissä viimeistään 4. jakson loppuun mennessä. Jos haluat valmistua syksyllä, kaikki kurssisuoritukset on oltava rekisterissä viimeistään 1. jakson loppuun mennessä.

PREFACE

The following is a brief description of the high school courses in The English School.

Changes may be possible, since the curriculum is continuously developing.

This information is given in the course descriptions:

- Course code
- Name of the course
- Whether a course is compulsory or elective (in-depth or applied)
- Course prerequisites or limitations (when applicable)
- Recommended order in which the courses should be taken
- Grading: 4 - 10 or a Pass (S)
- Main contents of the courses

For further information, please contact the teachers in question.

ÄI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Jokaisella pakollisella kurssilla tulevat esiin äidinkielen kaikki osa-alueet, vaikka niitä ei erityisesti korostettaisikaan kurssikuvauksissa, jotka esittelevät vain keskeisimmät sisällöt. On esimerkiksi itsestäänselvyys, että kaikilla äidinkielen kursseilla luetaan kaunokirjallisuutta muuta kuin alkuperältään anglosaksista -ja käsitellään kielioppia ja kielenhuoltoa.

Kurssien itsenäistä suorittamista ei suositella, sillä kaikki kurssit sisältävät suullisia tehtäviä, keskusteluja, ryhmätyöskentelyä sekä mm. palautteen antamista ja vastaanottamista. Itsenäinen suorittaminen vaatii aina kurssin opettajan suostumuksen.

Huom! Ennen ensimmäisen valtakunnallisen pakollisen kurssin ÄI1 suorittamista opiskelijoiden on suoritettava koulukohtainen pakollinen kurssi ÄI10.

ÄI10 Kielitietoa kirjoittamisen tueksi

Koulukohtainen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kerrataan peruskieliopin keskeiset käsitteet sekä tärkeitä kielenhuollon ohjeita sekä tutustutaan tyyliohjeisiin.

ÄI1 Tekstit ja vuorovaikutus

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on rakentaa pohjaa muille kursseille, joten kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Tutustutaan tekstien tutkimisen käsitteisiin ja harjoitellaan niiden käyttöä sekä asiatekstien että kaunokirjallisten tekstien analyysissä. Pääpaino on asiatekstien tutkimisessa. Kirjoittamisessa harjoitellaan referointia, tiedonhakua ja lähdekritiikkiä mm. aineistopohjaisen kirjoittamisen yhteydessä. Puhumisessa keskeisiä asioita ovat kuunteleminen ja ryhmäkeskustelutaidot. Kerrataan vielä kielenhuollon perusasioita.

Luetaan kokonaisteos.

ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Tutustutaan kielen tehtäviin, maailman ja Suomen kielitilanteeseen, kielisukulaisiin ja kielikuntiin sekä suomen kirjakielen kehitykseen. Asiatekstin kirjoittamisprosessi: ideointi, suunnittelu, aiheen rajaus ja näkökulman valinta, jäsentely, palautteen antaminen ja vastaanottaminen, muokkaaminen, tyylin hionta, otsikointi ja viimeistely. Pidetään tietoja jakava esitelmä, jonka yhteydessä harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista. Kielenhuollossa kerrataan mm. lauseasioita, välimerkkejä ja viittaussuhteita. Luetaan tietokirja tai kurssin teemaan sopiva romaani.

ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Novellin, runon ja draaman rakenteita ja tulkintaa. Tutkitaan myös kuvan ja mahdollisesti multimodaalisten tekstien keinoja sekä kielen kuvallisuus. Laaditaan kirjallisia lukutaidon tehtäviä, kirjoitetaan tulkintoja ja harjoitellaan kaunokirjalliseen tekstiin viittaamista ja kirjallisuusanalyysin terminologin käyttämistä. Lukemisvaihtoehtoina novellikokoelma, runokokoelma, näytelmä tai sarjakuvaromaani.

ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Tutustutaan vaikuttamisen ja argumentoinnin kielellisiin ja visuaalisiin keinoihin sekä retorisiin keinoihin ja harjoitellaan tunnistamaan ja käyttämään niitä sekä suullisissa että kirjallisissa kantaottavissa teksteissä. Harjoitellaan tekstien ideologian tunnistamista. Muita tärkeitä sisältöjä ovat mm.

tiedon- ja tieteenalojen puhettavat ja näkökulmat, tiedonhankinta ja -hallinta, viestinnän eettisyys, sananvapaus, sensuuri, lähdekritiikki, tekijänoikeudet ja mediakritiikki

Luetaan kurssin teemaan liittyvä romaani tai näytelmä.

ÄI5 Teksti ja konteksti

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Tarkastellaan tekstejä ihmiskuvan, maailmankuvan, arvo- ja aatemaailman ilmentäjinä sekä tekstin ilmestymisajankohdan että nykyajan kontekstissa. Tutkitaan ja harjoitellaan tyylin vaikutusta. Kielenhuollossa tyylinhuoltoa. Essee ja muita kirjallisuusaiheisia kirjoitus- ja puhetehtäviä. Luetaan suomalaisen ja maailmankirjallisuuden keskeisiä teoksia.

ÄI6 Nykykulttuuri ja kertomukset

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Tutkitaan ajankohtaisia tekstejä ja kulttuurin ilmiöitä, myös monimuotoisia ajankohtaisia tekstilajeja. Kurssisisältöön kuuluvat myös kertomukset ja kertomuksellisuus kauno- ja tietokirjallisuudessa ja muussa kulttuurissa, intertekstuaalisuus, kuten myytit ja klassikot nykykulttuurissa. Suomen ja muiden maiden nykykirjallisuuden ja -kulttuurin keskeisten teosten teemojen käsittelyä sekä puhe- että kirjoitustehtävissä. Harjoitellaan eettistä toimintaa vuorovaikutuksessa.

ÄI7 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Keskeisiä sisältöjä ovat vuorovaikutustilanteiden ja vuorovaikutussuhteiden osatekijät ja ominaispiirteet; puhuttujen tekstien erittely, tulkinta ja arviointi; kielellinen ja ei-kielellinen viestintä; arjen vuorovaikutustilanteet; esiintymisen, neuvottelujen, kokousten ja erilaisten keskustelujen ominaispiirteet ja menettelytavat sekä argumentointitaidot niissä; esiintymis- ja ryhmätaitojen harjoittelu; puheviestinnän kulttuuriset piirteet.

ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Keskeisiä sisältöjä ovat mm. kirjoitusprosessi, erityisesti tekstin muokkaaminen ja viimeistely palautteen perusteella sekä yhdessä kirjoittaminen, tekstien jakaminen; tekstien ymmärrettävyyden, havainnollisuuden ja eheyden harjoittelu sekä kielenhuolto, kun kirjoitetaan monipuolisen aineiston pohjalta, kuten fiktiivisten ja faktatekstien sekä monimuotoisten tekstien pohjalta; mediatekstien tuottaminen ja analyysi. Kurssi pyrkii valmentamaan äidinkielen ylioppilaskokeeseen.

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Keskeisiin sisältöihin kuuluvat mm. tekstitiedon ja -analyysin syventäminen, kielen, kirjallisuuden, kuvan ja median käsitteiden käyttö tekstien erittelyssä, tulkinnassa ja arvioinnissa ; fiktiivisten ja faktatekstien sekä monimuotoisten tekstien analysointi eri näkökulmista; tekstikokonaisuuksien lukeminen, esimerkiksi esseiden, romaanien, novellien, tietokirjojen ja oppiaineen alaan kuuluvien tietotekstien lukeminen. Kurssi pyrkii valmentamaan äidinkielen ylioppilaskokeeseen.

ÄI11 Faktan ja fiktion rajamailla

Koulukohtainen pakollinen kurssi.

Kurssi on tarkoitettu ennen kaikkea kolmannen vuoden opiskelijoille.

Arviointi: 4-10

Kurssiarvosanan edellytys on kaikkien tehtävien tekeminen ja mahdollinen kurssikoe.

Tutkitaan ja arvioidaan erityisesti erilaisia mediatekstejä mutta myös kaunokirjallisia tekstejä, keskustellaan niistä ja kirjoitetaan niiden pohjalta esseitä ja analyyskejä eri näkökulmista. Erityishuomio on argumentoinnissa, vakuuttavuudessa ja avoimen tai piilotetun ohjailun sekä tekstin ideologian havaitsemisessa. Tuotetaan omia objektiivisia ja ohjailevia tekstejä sekä suullisesti että kirjallisesti. Luettavaksi sopivat elämäkerrat, muistelmat, scifi ja fantasia sekä tietokirjat.

ÄI12 Työstä tekstiäsi -kurssi

Koulukohtainen syventävä kurssi.

Suoritusmerkintä. (Numeroarviointi pyydettäessä)

Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää kaikkien kurssitehtävien tekemistä määräaikaan mennessä.

Kulttuurinen lukutaito ja semanttinen taju vahvistuvat. Eri tyylien tuntemus ja käyttötaito sekä kielen vivahteiden hallinta vahvistuvat. Suomen kielen rakenteiden ja kielenhuollon normien hallinta vahvistuvat. Taidot muokata ja hioa omaa tekstiä vahvistuvat. Tietämys suomen kielen ominaispiirteistä suhteessa muihin kieliin (etenkin englantiin) vahvistuu.

Keskeiset sisällöt:

Omien tekstien (mahdollisesti edellisiltä kursseilta tai muista aineista) hiominen ja uudelleen kirjoittaminen. Suppean tekstin laajentaminen ja prosessikirjoittaminen. Tekstin jäsentely ja pää- ja apuvirkkeiden työstäminen. Perustelutaitojen kehittäminen. Aineistojen käyttö ja lainaustekniikan harjoittelu. Englanninkielisen tekstin suomentaminen. Omien kielellisten ongelma-alueiden kartoittaminen ja henkilökohtainen kielenhuolto.

ÄI13 Luova kirjoittaminen

Koulukohtainen syventävä kurssi.

Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä, jonka saaminen edellyttää kaikkien kurssitehtävien suorittamista määräaikaan mennessä.

Tehdään pienimuotoisia, monipuolisia kirjallisia ilmaisuharjoituksia, kokeillaan kaunokirjallisuuden keinoja, tuotetaan erilaisia kaunokirjallisia tekstejä vaihteittain.

Kurssin sisältöä voidaan ideoida ryhmän toiveiden tai tarpeiden mukaan. Harjoitellaan oman kirjoittajanään ja kirjoittamisrohkeuden vahvistamista sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.

S2 SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Jos opiskelijan virallinen äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, hän voi opiskella suomea toisena kielenä. Kurssikuvaukset ovat viitteellisiä, sillä kurssien sisältö riippuu osittain opiskelijoiden lähtötasosta.

S21 Tekstit ja vuorovaikutus

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutustutaan lukion opiskelukulttuuriin ja harjoitellaan lukiokoulutuksen edellyttämiä suullisia ja kirjallisia viestintätaitoja sekä tiedonhankintataitoja. Kurssilla tutustutaan eri tekstilajeihin ja tekstikokonaisuuksien rakentamisen prosessiin. Lisäksi tarkastellaan yleiskielen ja puhekielen eroavaisuuksia sekä kielenkäyttöä eri tilanteissa. Kieliopista kerrataan verbien erilaisia taivutusmuotoja, puhekielen ja kirjakielen eroja sekä sananmuodostuskeinoja.

S22 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla pohditaan kielen, vuorovaikutuksen, kirjallisuuden, kulttuurin ja median merkitystä yksilöille ja yhteisöille. Suomen kieltä, sen ominaispiirteitä ja kuvallisuutta vertaillaan omaan äidinkieleen ja muihin kieliin, ja lisäksi pohditaan monikielisyyteen ja monikulttuurisuuteen liittyviä ilmiöitä. Tekstilajien tutustumista syvennetään, ja harjoitellaan aineiston pohjalta kirjoittamista. Kurssilla harjoitellaan myös kuullun ymmärtämistä ja suullista viestintää, kuten informatiivisen puheenvuoron rakentamista. Kieliopista käsitellään lauseen rakennetta (subjekti, predikaatti, objekti, kongruenssi), nominityyppejä ja lausetyyppejä sekä erilaisten lauseiden tehtäviä. Kielenhuollossa kiinnitetään huomiota mm. sidosteisuuteen.

S23 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutustutaan kaunokirjallisuuden lajeihin. Kaunokirjallisten tekstien erittelyä ja tulkintaa harjoitellaan suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla luetaan yksi suomalaisen kirjallisuuden keskeinen teos, josta käydään kirjallisuuskeskustelu. Kurssilla tutustutaan myös kuvien kautta viestimiseen esim. mainonnassa ja taiteessa. Kieliopista opiskellaan pronominiin käyttöä, sijapäätteiden käyttöä ja rektioita.

S24 Tekstit ja vaikuttaminen

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla käsitellään vaikuttamisen keinoja eri medioissa, kaunokirjallisuudessa ja kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa. Kurssilla analysoidaan, tulkitaan ja kirjoitetaan kantaa ottavia tekstejä. Argumentaatiota ja retoristen keinojen käyttöä harjoitellaan suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla tarkastellaan eri tiedon- ja tieteenalojen puhetapoja ja näkökulmia. Kieliopista tarkastellaan nominaalimuotoja ja rektiota. Kurssilla kerrataan myös välimerkkien – erityisesti pilkun – käyttöä.

S25 Teksti ja konteksti

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla pohditaan tekstejä ja puheen variaatioita tyylin näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin, kuten tietokirjallisuus, verkkotekstit, essee ja multimodaaliset tekstit. Tietotekstien kirjoittamisen lisäksi harjoitellaan kirjoittamaan eläytyvää tekstiä kirjallisuuden pohjalta. Suullista esiintymistä harjoitellaan esimerkiksi esitelmän, puheenvuoron, draaman tai keskustelun avulla. Kielenhuoltoa opiskellaan erityisesti tyylin näkökulmasta.

S26 Nykykulttuuri ja kertomukset

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla käsitellään ajankohtaisia tekstilajeja ja mediatekstejä, sekä pohditaan kertomuksia, myyttejä ja stereotyyppisiä mediassa, elokuvissa ja tv-sarjoissa. Mediatekstien lisäksi luetaan suomalaista nykykirjallisuutta, kuten novelleja, lyhytproosaa, runoja, romaanikatkelmia sekä kokonaisteos. Kurssilla harjoitellaan luetun ymmärtämistä, tekstien selittämistä ja rakentamista sekä erilaisia vuorovaikutustilanteita. Kielenhuoltoa ja vaativia kieliopillisia rakenteita kerrataan, ja sanastoa laajennetaan.

S210 Toimijana tekstien maailmassa

Koulukohtainen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutkitaan ja tulkitaan erilaisia mediatekstejä ja kaunokirjallisia tekstejä, keskustellaan niistä ja kirjoitetaan niiden pohjalta vastaustekstejä, tulkintoja ja selostuksia. Aineistona käytetään esimerkiksi ajankohtaisia mediatekstejä, suomalaista kaunokirjallisuutta sekä mainoksia tai taidekuvia. Lisäksi vahvistetaan suomen kieliopin ja oikeinkirjoituksen hallintaa.

S211 Tekstitaidot ja tyylikeinot kirjoittamisen tukena

Koulukohtainen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutkitaan tekstejä, vertaillaan niitä toisiinsa ja kerrataan, millaisia ovat esimerkiksi hyvän esseän, uutistekstin tai vaikuttamaan pyrkivän tekstin piirteet. Kurssilla tarkastellaan kielenkäyttöä ja tyyliä teksteissä sekä erilaisissa puhetilanteissa, ja syvennetään oppilaan ymmärrystä siitä, millaisia vaikutuksia eri tyylien valitsemisella on. Kurssilla kehitetään kirjoitustaitoa erilaisilla harjoituksilla, kerrataan kielioppia ja valmistaudutaan ylioppilaskokeeseen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Suomi toisena kielenä -oppiaineen opiskelija voi halutessaan suorittaa myös syventäviä kursseja, jotka tähtäävät puheviestintätaitojen, lukutaidon ja kirjoitustaidon kehittämiseen. Tällöin hän osallistuu koulussamme samoille kursseille suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen opiskelijoiden kanssa.

S27(=ÄI7) Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan. Hän harjaantuu viestimään tilanteenmukaisesti, lisää puhumisrohkeuttaan ja itsevarmuuttaan sekä kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan.

S28 (=ÄI8) Kirjoittamistaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Opiskelija syventää taitojaan tuottaen erilaisia tekstejä. Opiskelija perehtyy ajankohtaiseen kulttuuriin, median aiheisiin sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun eri tavoin. Hän harjaantuu erittelevään luku- ja kirjoitustaitoon sekä syventää taitojaan oman tekstinsä näkökulman valinnassa, aiheen käsittelyssä, ajattelun itsenäisyydessä sekä ilmaisun omaäänisyydessä.

S29 (=ÄI9) Lukutaitojen syventäminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan tulkita, tuottaa ja arvioida erilaisia fiktiivisiä ja faktatekstejä. Oppilas syventää käsitystään monilukutaidosta, tekstien piirteistä ja tekstilajeista. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee.

ENA ENGLISH (A1, NATIVE LEVEL)

Compulsory English courses (ENA1 - ENA10) are listed in the order in which they should be taken.

Novels and plays read for the courses may vary from year to year. Check the updated booklist on the school website each year.

ENA1 Oral Communication

Compulsory

Grading: 4-10

This course introduces the basic concepts and techniques of making presentations, debating and/or storytelling in a supportive atmosphere.

ENA2 Drama I

Compulsory/Applied AS Cambridge Level

Grading: 4-10

Students are introduced to the study of drama with a focus on character, setting, language, style, etc. They will study one or two plays in-depth.

ENA3 Essay writing

Compulsory

Grading: 4-10

Students in this class are asked to produce essays to develop fluency and correctness. Students will also be introduced to the basic requirements of academic writing.

ENA4 American Literature

Compulsory

Grading: 4-10

This course exposes students to American culture, heritage, and history through the study of texts, from short stories, novels and speeches to plays and poetry.

ENA5 Drama II

Compulsory/Applied Cambridge AS Level

Grading: 4-10

This course continues from ENA2, but the emphasis is on performance. One play from the Cambridge set list will be studied and students will perform short scenes.

ENA6 SAT Preparatory course

Compulsory

Grading: 4-10

This course prepares students to take the PSAT (College Board) in October of each year and the SAT college admission exam the following year. Students who plan on taking the PSAT should also take the corresponding math course. This course is compulsory, but the PSAT and the SAT are not.

ENA7 Debate and Logic

Compulsory

Grading: 4-10

This course provides instruction and practice in the art of public speaking, with an emphasis on debate. Most of the course focuses on the in-class debating of major political and ethical issues. Students are taught case-writing, rebuttals, teamwork and analytical thinking.

ENA8 Poetry

Compulsory/Applied Cambridge AS Level

Grading: 4-10

In this course students will read a variety of different poems, exploring various aspects of poetic craft, including imagery, metaphor, line, stanza, meter, scansion, rhythm, diction, and tone.

ENA9 Drama III

Compulsory / Applied Cambridge A Level

Grading: 4-10

Students continue the study of drama with a focus on character, setting, language, style, etc. They will study one or two plays in-depth.

ENA10 Matriculation Exam Prep

Compulsory

Grading: 4-10

The class helps students develop strategies to successfully take the English Matriculation written and listening exam.

ENA11 Page vs. Stage

School Specific In-depth /Applied Cambridge A Level

Grading: 4-10

Students will develop a range of performance and theatre craft skills as we work towards staging a play. As well as learning acting techniques, there will be opportunities to consider directing, set, costume, lighting and sound design, as well as a brief overview of the work of some important theatre practitioners. The course will be assessed on overall participation and the final performance.

ENA12 20th Century Literature

School Specific In-depth /Applied Cambridge A Level

Grading: 4-10

In this course students will read literature by 20th century authors. There will be a focus on stylistic and thematic choices that characterize 20th century literatures and on developing students' literary analysis skills in discussion and writing. Recommended for second and third year students.

ENA13 Cambridge Test taking skills

School Specific In-depth / Applied Cambridge AS/A Level

Students will become familiar with the format of the Cambridge AS/A Level examination and will develop strategies to successfully take the exam.

ENA14 Creative Writing

Applied

Grading: Pass (S) / Fail (4)

In this course, students will become familiar with writing techniques through study of the works of published authors. They will put these techniques into practice by writing poetry, short fiction, and creative nonfiction, which will culminate in a creative writing portfolio. Writing will be shared and workshopped regularly in class to enable students to revise their work. This course is open to all high school students.

ENA15 Spoken English for Academic and Professional Contexts

National In-depth Grading: 4-10

This course is designed to prepare you for various formal and informal speaking situations that you will likely encounter at university and in working life. The details of the course will be decided according to the interests of the participants, but possible assignments include: a power point presentation, discussion and debate, a news show, vlog or podcast, consecutive or simultaneous interpretation, a literary reading, and a book or film review. The course will also include the national exam of spoken English, for which students will receive a separate certificate when they graduate.

ENA16 Debate Club

Grading: Pass (S) / Fail (4)

RUB SWEDISH - RUOTSI B1

RUB11 Minun ruotsini

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Pohditaan ruotsin kielen

merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omaan kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin käyttää kieltä erityisesti suullisissa viestintätilanteissa. Kurssi kerta peruskoulussa opittuja asioita. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti, mikäli on lukenut peruskoulussa A-ruotsia ja sopii asiasta opettajan kanssa.

RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomien muutoksien vaikutuksia vuorovaikutukseen ja hyvinvointiin.

RUB13 Kulttuuri ja mediat

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

RUB14 Monenlaiset elinympäristömme

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssikoe on suullinen ja siitä annetaan erillinen todistus (OPH).

RUB17 Kestävä elämäntapa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Kurssi on erityisesti ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi.

RAB, SAB, EAB - LYHYET VIERAAT KIELET (B2 & B3)

Englantilaisessa koulussa voi opiskella lyhyinä vieraina kielinä **ranskaa, saksaa ja espanjaa**. B2 tarkoittaa yläkoulussa aloitettua kieltä, B3 lukiossa alkavaa. Espanjassa on vain B3-taso.

Suluissa oleva B2-kurssikoodi tarkoittaa saksan ja ranskan B2-kursseja. Espanjan kielessä on vain kurssit B31- B38.

B31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

B32 Matkalla maailmassa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

B33 (=B21) Elämän tärkeitä asioita

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Tästä kurssista alkaen B3-kielen opiskelijat opiskelevat samassa opetusryhmässä B2-kielen opiskelijoiden kanssa (saksa, ranska).

B34 (=B22) Monenlaista elämää

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

B35 (=B23) Hyvinvointi ja huolenpito

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

B36 (=B24) Kulttuuri ja mediat

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

B37 (=B25) Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

B38 (=B26) Yhteinen maapallomme

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Seuraavilla kursseilla on vain B2-koodi, mutta ne ovat yhtäläillä tarkoitetut B3-oppimäärää suorittaville *saksan ja ranskan* opiskelijoille:

B27 [=B39] Kansainvälinen toiminta

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

B28 [=B310] Viesti puhuen ja kirjoittaen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi valmentaa tehokkaasti ylioppilaskirjoituksiin.

MAY - MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

MAY1 Luvut ja lukujonot

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Reaaliluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta, funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta, lukujono, rekursiivinen lukujono, aritmeettinen jono ja summa, logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys, geometrinen jono ja summa.

MAA - PITKÄ MATEMATIIKKA

MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Polynomien tulo, binomikaavat, 2. asteen yhtälö ja ratkaisukaava sekä juurten lukumäärän tutkiminen, 2. asteen polynomien jakaminen tekijöihin, polynomifunktio, polynomiyhtälöitä ja polynomiepäyhtälön ratkaiseminen.

MAA3 Geometria

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, sini- ja kosinilause, ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria, kuvioiden ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen.

MAA4 Vektorit

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Vektoreiden perusominaisuudet, vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla, koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo, yhtälöryhmän ratkaiseminen, suorat ja tasot avaruudessa.

MAA5 Analyttinen geometria

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Pistejoukon yhtälö, suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt, itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen, pisteen etäisyys suorasta.

MAA6 Derivaatta

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö, funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen, polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen.

MAA7 Trigonometriset funktiot

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Suunnattu kulma ja radiaani, trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuus ominaisuuksineen, trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen, yhdistetyn funktion derivaatta, trigonometrinen funktioiden derivaatat.

MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Potenssien laskusäännöt, juurifunktiot ja -yhtälöt, eksponenttifunktiot ja -yhtälöt, logaritmifunktiot ja -yhtälöt, juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat.

MAA9 Integraalilaskenta

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Integraalifunktio, alkeisfunktioiden integraalifunktiot, määrätty integraali, pinta-alan ja tilavuuden laskeminen.

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma, jakauman tunnusluvut, klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, kombinatoriikka, todennäköisyyksien laskusäännöt, diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma, diskreetin jakauman odotusarvo, normaalijakauma.

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Konnektiivit ja totuusarvot, geometrinen todistaminen, suora, käänteinen ja ristiriitatodistus, induktiotodistus, kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö, Eukleideen algoritmi, alkuluvut ja Eratostheneen seula, aritmetiikan peruslause, kokonaislukujen kongruenssi.

MAA12 Algoritmit matematiikassa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Iterointi ja Newton-Raphsonin menetelmä, polynomien jakoalgoritmi, polynomien jakoyhtälö, Newton-Cotes-kaavat: suorakaidesääntö, puolisuunnikassääntö ja Simpsonin sääntö.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen, jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia, käänteisfunktio, kahden muuttujan funktio ja osittaisderivaatta, funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä, epäoleelliset integraalit, lukujonon raja-arvo, sarjat ja niiden summa

MAA14 Kertaus

Koulukohtainen syventävä

Kerrataan lukion keskeinen oppiaines. Lasketaan vanhoja ylioppilaskoetehtäviä. Kurssikokeena kuuden tunnin preliminäärikoe.

MAA15 PSAT/SAT

Koulukohtainen syventävä

Preparing for PSAT and SAT 1 Math. Selected parts of the Middle School courses. SAT test strategies. Sample test.

Course Changes and the Matriculation Exam in Mathematics

If you want to switch from advanced to basic mathematics, it is best to do after MAA5. Make sure you have time to do the necessary MAB courses to prepare you for the Matriculation Examination. The MAA courses do not prepare you for this exam. When the student changes from advanced to basic mathematics the grades given for advanced math courses will be converted to corresponding basic math grades (see the table below). If there is no corresponding MAB course the MAA grade is credited as an elective in-depth MAB course. MAA2/MAB2, MAA3/MAB3, MAA6/MAB7, MAA8/MAB4 ja MAA10/MAB5.

Additional work may be required, especially to reevaluate the course grade. The other MAA courses are credited as elective in-depth MAB courses. With grades in all compulsory advanced math or basic math courses, the student may still register for and participate in the basic math test. The School strongly advises these students to participate in all possible courses.

MAB - LYHYT MATEMATIIKKA

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus. Ongelmien muotoileminen yhtälöiksi. Yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen. Ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen. Toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen.

MAB3 Geometria

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kuvioiden yhdenmuotoisuus. Suorakulmaisen kolmion trigonometria. Pythagoraan lause ja Pythagoraan lauseen käänteislause. Kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen. Geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa.

MAB4 Matemaattisia malleja

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen. Potenssiyhtälön ratkaiseminen. Eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla. Lukujonot matemaattisina malleina.

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen. Regression ja korrelaation käsitteet. Havainto ja poikkeava havainto. Ennusteiden tekeminen. Kombinatoriikkaa. Todennäköisyyden käsite. Todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä.

MAB6 Talousmatematiikka

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia. Taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla.

Valtakunnalliset syventävät kurssit:

MAB7 Matemaattinen analyysi

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Graafisia ja numeerisia menetelmiä. Polynomifunktion derivaatta. Polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen. Polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen suljetulla välillä.

MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Normaalijakauma ja jakauman normittamisen käsitteet. Toistokoe. Binomijakauma. Luottamusvälin käsite.

MAB9 Kertauskurssi

Koulukohtainen syventävä kurssi

Arviointi: suoritusmerkintä

Tehtäviä ja teoriaa lyhyen matematiikan kurseista. Yo-tehtäviä. Kurssilla keskitytään sähköisten työkalujen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

MAB10 PSAT/SAT

Koulukohtainen syventävä kurssi

Preparing for PSAT and SAT 1 Math. Selected parts of the Middle School courses. SAT test strategies. Sample test.

BI BIOLOGY - BIOLOGIA

BI1 Elämä ja evoluutio

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Arviointi perustuu kurssikokeeseen, tehtäviin ja työskentelyyn.

BI2 Ekologia ja ympäristö

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologiisiin ympäristöongelmiin. Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

BI3 Solu ja perinnöllisyys

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytyksen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

BI4 Ihmisen biologia

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4–10

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan. Arviointi perustuu kurssikokeeseen ja työskentelyyn kurssin aikana.

BI5 Biologian sovellukset

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4–10

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen.

BI6 Lajintuntemuskurssi

Koulukohtainen soveltava kurssi

Arviointi: suoritusmerkintä

Kurssilla tutustutaan Suomen eliölajeihin niiden tyypillisissä ympäristöissä. Tavoitteena on oppia tunnistamaan Suomen ja erityisesti lähiympäristön tyypillisimpiä eläin- ja kasvilajeja. Lajintunnistusta ja lajimäärityksen menetelmiä opiskellaan oppitunneilla luokassa ja lähialueille suuntautuvilla maastoretkillä. Kurssisuoritukseen kuuluu opiskelijan keräämä kasvio ja hyväksytysti suoritettu lajintuntemuskoe. Kurssi suoritetaan hajautetusti lukuvuoden 5. jakson ja seuraavan lukuvuoden ensimmäisen jakson aikana. Opiskelija voi kerätä kasviolettiä myös kesäloman aikana.

GE1 Maailma muutoksessa - World in Transition

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla perehdytään muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisia uutisia eri puolilta maailmaa. Globaaleja riskialueita hahmotetaan sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoida sekä sopeutua riskeihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset.

GE2 Sininen planeetta - Blue Planet

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään tuntemusta ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteessa ja toiminnassa. Keskeisiä näkökulmia ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssilla tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedian avulla tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssilla perehdytään luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE3 Yhteinen maailma - Common World

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Luonnonvaroja ja ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia arvioidaan ihmistoiminnan kannalta. Kurssilla tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedian avulla tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Kurssilla perehdytään ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta - Research, Get Involved and Make a Difference

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla sovelletaan aiemmillä kursseilla hankittujen maantieteellisten tietoja ja taitoja. Kurssilla laaditaan maantieteellinen tutkielma tai osallistumis- ja vaikuttamisprojekti. Keskeisiä näkökulmia

kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

FY PHYSICS - FYSIIKKA

FY1 Fysiikka luonnontieteinä

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan merkitys nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Tutustuminen perusvuorovaikutuksiin, maailmankaikkeuden rakenteisiin ja syntyyn sekä aineen rakenteeseen. Voima liikkeen muutoksen aiheuttajana ja liikeilmiöt. Tutkimukset ja mallintaminen fysikaalisen tiedon rakentumisessa. Tulosten kerääminen, esittäminen graafisesti ja luotettavuuden arviointi.

FY2 Lämpö

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan merkitys energiantuotannon ratkaisuisissa ja kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa. Lämpö ja lämpötila. Kaasujen tilanmuutokset, lämpölaajeneminen ja paine. Kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia. Mekaaninen työ, teho ja hyötysuhde. Energian säilyminen lämpöopissa ja lämmön siirtymissuunta. Tutkimuksen tai ongelmanratkaisun ideointia ja suunnittelua.

FY3 Sähkö

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan ja teknologian merkitys jokapäiväisessä elämässä ja yhteiskunnassa. Sähkövirta ja jännite sekä resistanssi ja Ohmin laki. Yksinkertaiset tasavirtapiirit ja Kirchhoffin lait. Sähköteho ja Joulen laki. Kondensaattori, diodi ja LED komponentteina. Sähköstaattinen vuorovaikutus, Coulombin laki ja sähkökenttä. Sähköturvallisuus, kytkentöjen tekeminen ja virtapiirien tutkiminen.

FY4 Voima ja liike

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan merkitys yksilön ja yhteiskunnan turvallisuudelle. Vuorovaikutus liikkeen muutoksen syynä, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä suoraviivainen liike. Newtonin lait, voimakuvio ja voimien yhteisvaikutus. Etä- ja kosketusvoimia: paino, kitka, noste ja kvalitatiivisesti väliaineen vastus. Liiketyhtälö. Momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen yksinkertaisissa tilanteissa. Liikemäärän säilymlaki, impulssiperiaate ja yksiulotteiset törmäykset. Liike- ja potentiaalienergia sekä mekaanisen energian säilymlaki. Mallien käyttäminen ja muodostaminen sekä niiden rajoitukset ja puutteet.

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan merkitys lääketieteessä ja musiikissa. Tasainen ympyräliike. Gravitaatiovuorovaikutus. Harmoninen voima ja värähdysliike. Aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen. Aaltoliikkeen heijastuminen, taittuminen, diffraktio, interferenssi ja seisovat aallot. Ääni aaltoliikeilmionä. Mallien ja simulaatioiden suhde todellisuuteen.

FY6 Sähkömagnetismi

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Fysiikan merkitys energia- ja viestintäteknologiassa. Magnetismi, magneettinen vuorovaikutus ja magneettikenttä. Varatun hiukkasen liike sähkö- ja magneettikentässä. Sähkömagneettinen induktio, magneettivuo, induktiolaki ja Lenzin laki. Generaattori, muuntaja, vaihtovirran synty ja energian siirto sähkövirran avulla. Sähkömagneettisen säteilyn spektri, valon heijastuminen, taittuminen, interferenssi ja diffraktio. Tutkimuksen tai ongelmanratkaisuprosessin jäsenetty kuvaaminen.

FY7 Aine ja säteily

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Näkökulmia fysiikan ja kosmologian kehittymiseen. Energian kvantittuminen, sähkömagneettisen säteilyn kvantittuminen ja fotonit. Aaltohiukkasdualismi, atomiytimen rakenne, ydinreaktiot, ydinenergia, ytimen sidosenergia sekä energian ja massan ekvivalenssi. Radioaktiivisuus ja hajoamislaki. Säteilyturvallisuus ja säteilyn hyötykäyttö. Tiedonhankinta, esittäminen ja arviointi.

FY8 Kertauskurssi

Koulukohtainen syventävä kurssi

Arviointi: suoritusmerkintä

Graafinen esitys, ja sen käyttö kokeellisten tehtävien ratkaisemisessa. Kuvallinen esitys ylioppilastehtävissä. Vastausten tarkkuus. Fysiikan kurssien kertaus.

KE CHEMISTRY - KEMIA

KE1 Kemiaa kaikkialla

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Atomin rakenne ja jaksollinen järjestelmä. Alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksia ja aineiden ominaisuuksien selittäminen aineen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Turvallinen työskentely. Aineen erotusmenetelmät.

KE 2 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Orgaanisten yhdisteiden, kuten hiilivetyjen, happi- ja typpiyhdisteiden, rakenteiden mallintaminen ja kuvaaminen erilaisilla malleilla. Avaruusrakenne ja isomeria. Orgaanisten yhdisteiden ominaisuuksien selittäminen rakenteen avulla. Ainemäärä ja pitoisuus. Aineen rakenteen analyysimenetelmät, kuten spektroskopia.

KE3 Reaktiot ja energia

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu ja tasapainottaminen. Epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden reaktioita sekä niiden sovelluksia. Aineen häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa ja sen yksinkertainen laskennallinen käsittely. Energian häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa, sidosenergia ja Hessin laki. Kaasujen ominaisuudet ja yleinen tilanyhtälö. Reaktioiden tutkiminen kokeellisesti.

KE4 Materiaalit ja teknologia

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Metallien ja polymeerien ominaisuudet, käyttö ja elinkaari. Atomin ulkoelektronirakenne ja jaksollinen järjestelmä alkuaineiden jaksollisten ominaisuuksien selittäjänä. Hapetusluvut ja hapetus-

pelkistysreaktiot. Sähkökemian keskeiset periaatteet: jännitesarja, normaalipotentiali, kemiallinen pari ja elektrolyysi. Kemiallisten reaktioiden laskennallinen soveltaminen.

KE 5 Reaktiot ja tasapaino

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kemiallisen reaktion nopeus ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Homogeeninen ja heterogeeninen tasapaino sekä tasapainotilaan vaikuttaminen. Happo-emästasapaino, vahvat ja heikot protolyytit ja puskuriliuokset. Tasapainoon liittyvät graafiset esitykset. Homogeenisen ja happo-emästasapainon laskennallinen käsittely.

KE6 Kertaus

Koulukohtainen syventävä kurssi

Kerrataan lukion keskeinen oppisisältö. Käydään läpi vanhoja ylioppilaskokeita.

KE7 Laboratoriokurssi

Koulukohtainen soveltava kurssi

Kurssilla tehdään kemian laboratoriotöitä koulussa ja koulun ulkopuolella, esimerkiksi Heureka ja Helsingin yliopistossa. Kurssilla tehdään vierailuja paikallisiin tehtaisiin/laitoksiin.

FI PHILOSOPHY - FILOSOFIA

Four courses in philosophy are offered at the English School, two of which are required of all students. The courses in philosophy aim at introducing and deepening the student's conceptual understanding of reality as a whole. Philosophy covers the conceptual ground of the sciences, taking up questions not covered in the sciences themselves. It covers questions about value, norms, and meaning, which are not covered in literature and language classes. It introduces students to forms of reasoning which are not developed in mathematics classes and encourages students to develop the skill of thinking for themselves, formulate their own views about reality, and see the value of an on-going process of working out a world view. The student is exposed to the history of western philosophical thinking and to the perennial issues of philosophy that are part of any conceptual system or consistent process of thought. Students learn the basic terminology of philosophical discussion, the basic positions taken in respect to important and widely discussed issues, the historical movements of thought, and basic skills in philosophical reasoning and thinking. Readings and lectures constitute the basis for knowledge in the courses. The courses in philosophy offered at The English School encourage students to think for themselves as an exercise in developing their ability to be active, contributing citizens of Finland and to be creative in conceiving new ways to develop the basic structures of the institutions of society. They seek to introduce the student to coherent and meaningful patterns of thought that enhance the well-being and social integration of the student. Through these courses the student will heighten her

sensitivity concerning her own culture and those that are different from that of Finland. The student will raise the question concerning the meaning and purpose of technology in culture and of its impact upon society. Indeed, contemporary issues such as sustainable development are part of the focus of the FI2 course, where the concept of nature and its meaning for us is explored.

FI1 Philosophical argumentation and thinking skills

National Compulsory

Grading 4-10

Philosophy 1 is a required course. It introduces the student to what philosophy is and to its relation to other intellectual disciplines, sensitising the student to critical questions concerning the nature of reality, knowledge, science, value, and human action. The focus of the course lies in developing argumentative and thinking skills. We will examine what differentiates arguments from mere opinions and statements, and what is required for argumentation to be consistent and valid. We will look into the structure of arguments and practice building our own consistent arguments both verbally as well as through written assignments. We will familiarise ourselves with the staple of philosophical methods such as questioning assumptions, classifying and defining concepts as well as using thought experiments and counter-examples. The course covers various arguments for justifying knowledge claims and scientific procedure, defining truth and assessing methodologies for achieving it, the relation between individuals and society as well as concepts of social justice and ethical values. We will raise the question of what constitutes the good life and proper human action, assessing as well the nature of human freedom from various philosophical points of view. This course, except for particular instances, is a prerequisite to the other courses.

FI2 Philosophical Ethics

National Compulsory

Grading 4-10

Philosophy 2 is the second compulsory course. It focuses on philosophical ethics, covering the concept of action in a moral world. The course deals with the concepts of meta-ethics, normative ethics, and applied ethics. It explores the notion of moral values and the roles of reason and emotion in ethical thinking and the development of moral convictions. Questions concerning the subjectivity, objectivity, relativity, and rationality of moral values and actions will be considered. The course deals in some detail with the moral thinking relevant to the major types of ethical normative theory: utilitarianism, duty ethics, virtue ethics, contractarian ethics and right ethics. The concept of the nature of the good life and the moral strategies for achieving it are considered as well. Students learn to think through moral questions from the point of view of particular moral theories and to appreciate the grounds of theories, which differ from their own.

FI3 Social and political Philosophy

National In-depth

Grading 4-10

Philosophy 3 is an in-depth course in philosophy, which covers issues in social philosophy. The course deals with the key concepts of the nature of society and its institutions as well as the legitimacy of its political and general social order. It will consider questions of social justice, individual and human rights, social responsibility, crime and punishment. Concepts of social contract theories, anarchy, utopia and dystopia, conservatism, liberalism, and socialism will be investigated as well as the role of individuals in social structures and the concepts of identity and alienation in multicultural societies. Contemporary social questions such as wars, terrorism, gender, information technology and sustainable development will also be explored philosophically. This course is important for those who are emphasizing social studies, history and civics.

FI4 Knowledge, Science and Reality

National In-depth

Grading 4-10

Philosophy 4 is an in-depth course that focuses on critical questions concerning the justification of knowledge claims (epistemology) and theories of reality (metaphysics). It seeks to help the student understand what knowing means in the various domains of human experience and life, including those of science and ordinary life. The course considers a number of different theories of truth and strategies for achieving it (E.g., empiricism, rationalism, philosophy of science, phenomenology, etc.) and encourages students to achieve a critical understanding of these strategies. It seeks to distinguish between knowing, understanding, interpreting, and a critical grasp of a concept; it also seeks to distinguish between practical and theoretical knowledge, induction and deduction. Concepts of reality will be grounded in the approach to the questions of how to achieve and justify knowledge claims. This course is important for those who are emphasizing the sciences in their education or who plan to study a science in the university.

PS PSYCHOLOGY - PSYKOLOGIA

PS1 Psykkinen toiminta ja oppiminen

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden merkityksen ihmisen toiminnassa ja hyvinvoinnissa, sekä tutustuu psykologian keskeisiin aihepiireihin, kuten tunteet, motivaatio ja kognitiiviset toiminnot. Keskeisessä roolissa kurssilla on myös oppimisen psykologia ja tavoitteena on, että opiskelija saisi työkaluja oman oppimisensa havainnoimiseen ja kehittämiseen. Kurssilla tutustutaan myös keskeisiin psykologian alan tutkimuksiin ja tapoihin tehdä tutkimusta, sekä pyritään hahmottamaan ero arkitiedon ja tieteellisen tiedon välillä.

PS2 Kehittyvä ihminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutustutaan ihmisen elämänkaareen kehityspsykologian näkökulmasta. Keskeisiä tavoitteita ovat että opiskelija tietää, miten ihmisen kehitystä voidaan tutkia ja millaisten teorioiden avulla selitetään eri kehitysvaiheissa esiintyviä ilmiöitä sekä että hän kykenee erittelemään kehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja osa-alueita. Lisäksi tavoitteena on että opiskelija pystyisi soveltamaan kehityspsykologista tietoa erityisesti oman elämänkaarensa ja kehitysvaiheensa tarkasteluun. Eri ikävaiheita, joita kurssilla käsitellään ovat sikiövaihe ja vauvaike, leikki-ikä, kouluikä, nuoruus, aikuisuus sekä vanhuus.

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu tiedonkäsittelyyn liittyvien eli kognitiivisten toimintojen periaatteisiin ja niiden hermostolliseen perustaan sekä alaan liittyvään aivotutkimukseen ja sen menetelmiin. Keskeisiä kurssilla käsiteltäviä teemoja ovat havaitseminen, tarkkaavaisuus ja muisti sekä valinnan mukaan jokin korkeampi kognitiivisen toiminnan ilmiö, kuten päätöksenteko, ongelmanratkaisu, asiantuntijuus tai kieli.

PS4 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla käsitellään tunteiden eli emootioiden muodostumisen periaatteita, niiden kognitiivista ja biologista perustaa sekä aiheeseen liittyvää tutkimusta. Tavoitteena on ymmärtää niin tunteiden ja psyykkisen hyvinvoinnin välinen yhteys kuin kulttuurinkin vaikutus emootioiden kokemiseen. Pyrkimyksenä on hahmottaa mielenterveyttä haavoittavia että tukevia niin psykologisia, biologisia, sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä ja saada työkaluja oman psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseen.

Kurssilla tutustutaan mielenterveyden usein haasteellisen määrittelyn lisäksi mielenterveysongelmien taustatekijöihin, oireisiin sekä niiden hoitomenetelmiin.

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin keskeisenä teemana on ihmisen persoonallisuus ja ne biologiset, sosiaaliset ja psyykkiset tekijät, jotka vaikuttavat toisaalta yksilöllisten erojen mutta myös ihmisten välisten yhtäläisyyksien muodostumiseen. Huomion kohteena on myös jännite yksilön persoonallisuuden piirteiden ja tilannetekijöiden sekä ryhmäilmiöiden aiheuttaman paineen välillä. Kurssilla aihepiiriin kuuluvat

temperamentti, persoonallisuuspiirteet, älykkyys, lahjakkuus sekä erilaiset tulkintatyyli. Kurssilla tutustutaan myös erilaisiin persoonallisuutta selittäviin malleihin ja teorioihin. Tavoitteena on kyetä soveltamaan persoonallisuuspsykologista ja sosiaalipsykologista tietoa erilaisuuden ymmärtämiseen.

PS6 Tutkimuskurssi

Koulukohtainen syventävä

Arviointi: 4-10 tai S

Kurssi soveltuu kaikille psykologian alan tutkimuksesta kiinnostuneille. Kurssi voi toimia myös valmistavana kurssina psykologian AS/A-kokeisiin osallistuville ja auttaa psykologian ylioppilaskokeisiin valmistautuvia kertaamaan tutkimukseen liittyvää käsitteistöä, menetelmiä ja tutkimuksen teon peruseriaatteita. Kurssi toteutetaan mahdollisuuksien mukaan seminaarimuotoisena ja sen aikana tutustutaan keskeisiin tutkimuksiin erityisesti seuraavilta osa-alueilta:

- Kognitiivinen psykologia
- Sosiaalipsykologia
- Kehityopsykologia
- Fysiologinen psykologia
- Persoonallisuus- ja mielenterveyspsykologia

Kurssilla on mahdollista myös suunnitella ja toteuttaa tutkimus omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta.

Kurssille osallistumisen edellytyksenä on PS1-kurssin suorittaminen hyvin tiedoin sekä motivaatio aiheen opiskeluun.

HI HISTORY - HISTORIA

HI1 Man, Environment and Societies in Transition

National Compulsory

Grading: 4-10

In this course students will examine the development from the first towns to modern 20th century 'migrations'. This will be done from the perspective of population and social history. This is a general history course where we will also emphasize the nature of historical change and process.

HI2 International Relations

National Compulsory

Grading: 4-10

This course is an intensive look at international relations throughout the 20th century. Special attention will be placed on the different national interests and ideologies examined against an economic and ideological frame of reference. We will also examine how they contributed to both war and peace throughout the century.

HI3 Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arvostelu: 4-10

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Kurssilla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön.

HI4 Development of a European Worldview

National In-Depth

Grading: 4-10

In this course students will examine the progression of European cultural history and thinking from antiquity to modern techno culture. This will include a look at how people viewed themselves and their basic worldview in many different forms such as achievements in the arts, sciences, the relationship between the individual and society as well as everyday customs.

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

Valtakunnallinen syventävä

Arvostelu: 4-10

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa.

HI6 Meeting of Cultures

National In-Depth

Grading: 4-10

The course will deal with the distinct characteristics and present times of one or more optional cultural spheres and intercultural interaction. You will examine changes in culture and how attitudes toward different cultures varies in thinking and action. Culture will be understood as being a comprehensive concept. The course examines the encounter and interaction between European and non-European cultures.

HI7 The Industrial Revolution

School Specific In-Depth & Applied Cambridge AS Level

Grading: 4-10

We will examine the technological, economic and social changes industrialization brought to Europe. Attention will go beyond the enormous technological developments as we will look at how industry had a negative and then a positive impact on people's lives. We shall also show how Europe benefited greatly economically and how this fits into Imperialism. This course may not be done as an independent study option.

HI8 The European Renaissance

School Specific In-Depth

School Designed: This course may not be done as an independent study option.

Grading: 4-10

This course explores the intellectual and cultural achievements of Renaissance and Reformation Europe, ca. 1300-1600. This was an age of tremendous intellectual awakening and achievement which not only transformed the lives of everyday people but helped transform Europe into a political, economic and cultural power. Pupils will be able to show a functional grasp of the complex interaction of social, political, economic, and religious forces which gave rise to and shaped the Renaissance and Reformation.

HI9 The French Revolution

School Specific In-depth & Applied Cambridge AS Level

School Designed: This course may not be done as an independent study option

Grading: 4-10

The objectives of the course are for students to be familiar with the basic reasons for the revolution and their impact on European history. We will discuss the underlying conditions that sparked the revolution and the anarchy that followed. Students will be expected to understand the various forces and emotions in play in France which led to chaos.

HI10 Research Writing

School Specific In-Depth

This course may not be done as an independent study option.

Grading: 4-10

The course is recommended to be taken during the second or third year of study. The aim of this course is to develop the students' written skills and to familiarize them with the methods needed for writing a research paper. This will include finding material relevant to the chosen topic, the extraction of the most essential information and its arrangement into a logical order. Students will also learn to evaluate the validity of the sources and the biases of the writers. This will culminate in a short 10-12 page typed research paper on a history-related topic.

HI 11 Liberalism and Nationalism in Italy and Germany, 1848-1871

School Specific In-Depth & Applied Cambridge AS Level

Grading: 4-10

This course will examine the 19th Century battleground concerning the ideas of nationalism and liberalism against traditional political structures after the Napoleonic Wars. We will pay special attention to the unification and development of Germany and Italy as nations growing out of these tensions. This is an important course as part of the Cambridge syllabus but may also be useful for knowledge of European intellectual development as part of the Finnish national curriculum.

HI 12 The Origins of World War I, 1900-1914

School Specific In-Depth & Applied Cambridge AS Level

Grading: 4-10

In this course we will examine the numerous causes that led to one of the most traumatic wars in European history. Such causes as nationalism, imperialism, and militarism coupled with new technologies ended in tensions that could not be contained. While the emphasis will be on the root causes of the conflict, we will also discuss the war itself and the technological innovations that led to a major bloodbath.

YH SOCIAL STUDIES - YHTEISKUNTAOPPI

YH1 Suomalainen yhteiskunta

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

YH2 Taloustieto

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4–10

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävän kehityksen näkökulmasta.

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4–10

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä.

YH4 Kansalaisen lakitieto

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4–10

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen. Kurssin aikana vierailaan Helsingin käräjäoikeudessa.

YH5 Yhteiskuntaopin abikurssi

YH6 Lukiolaisen turvakurssi

YH7 Sijoittajakoulu

YH8 Yrittäjäkerho

UE1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii jäsentämään uskontoa ilmiönä ja tutustuu uskontojen tieteellisen tutkimukseen sekä katsomusten monimuotoisuuteen. Kurssin keskeistä sisältöä ovat Lähi-idässä syntyneiden monoteististen uskontojen, juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteiset juuret, niiden keskeiset tunnuspiirteet, pyhät kirjat, eettiset painotukset, vaikutus kulttuuriin ja yhteiskuntaan sekä ajankohtaisen kysymysten tuntemus. Kurssin yhtenä tärkeänä tavoitteena on valmistaa opiskelijaa toimimaan moniuskontoisissa ja monikulttuurisissa ympäristöissä esim. opiskelu- ja työelämässä.

UE2 Maailmanlaajuinen kristinusko

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tarkastellaan kristinuskon merkitystä kulttuurin, yhteiskunnan ja yksilön näkökulmasta sekä sen erilaisia ajankohtaisia ilmenemismuotoja ja tulkintatapoja eri mantereilla. Aihepiiriin liittyen tutustutaan kristinuskon eri suuntauksiin sekä niiden syntytaustaan ja ominaispiirteisiin.

Kurssi suoritetaan portfolio työskentelynä.

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Tämän kurssin voivat suorittaa halutessaan myös muiden katsomusaineiden opiskelijat

Arviointi: 4-10

Opiskelija tutustuu kurssilla seuraavien uskontoperinteiden keskeisiin piirteisiin ja opetuksiin, levinneisyyteen ja vaikutukseen yhteiskunnassa: hindulaisuus jainalaisuus, sikhiläisyys, buddhalaisuus, Kiinan ja Japanin uskonnot, luonnonuskonnot, vodou sekä uudet uskonnolliset liikkeet. Keskeisenä tavoitteena on kehittää kurssilaisten valmiuksia toimia moniuskontoisissa toimintaympäristöissä.

UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Valtakunnallinen syventävä kurssi (verkkokurssi)

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen suomalaisessa yhteiskunnassa ennen ja nyt. Keskeisiä teemoja ovat suomalainen muinaisusko, noitavainot, uskonto ja sota sekä kirkon suhde ajankohtaisiin eettisiin kysymyksiin kuten esimerkiksi tasa-arvoinen avioliittolaki. Muita tärkeitä aiheita ovat mm. uskonnonvapaus, uskonnon asema muuttuvassa yhteiskunnassa sekä uskonnottomuus. Osa aiheista on valinnaisia ja niitä voi painottaa oman kiinnostuksen mukaan. Kurssiin on mahdollista liittää vapaaehtoistyöprojekti.

Kurssille voi ilmoittautua koko lukuvuoden ajan.

UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10 tai S

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa tunnistamaan uskonnon ilmenemismuotojen kuten myyttien ja symbolien esiintymistä ja merkitystä taiteessa ja populaarikulttuurissa. Kurssilla käsitellään kristinuskon lisäksi myös muiden uskontoperinteiden kuten muinaissuomalaisen uskonnon vaikutuksia suomalaiseen kulttuuriperintöön.

Kurssityö on mahdollista toteuttaa kirjallisena tai taideprojektin muodossa.

Kurssi toteutetaan yhteistyössä elämäntiedon oppiaineen kanssa.

UE6 Uskonnot ja media

Valtakunnallinen syventävä kurssi (dialogikurssi)

Arviointi: 4-10 tai S

Kurssilla tutustutaan mediassa esiintyviin ajankohtaisiin uskontoon liittyviin teemoihin sekä median ja uskontojen väliseen vuorovaikutukseen kuten uskontojen saamaan erilaiseen mediajulkisuuteen. Tavoitteena on että opiskelija osaa arvioida kriittisesti uskontoihin liittyvää informaatiota ja sen lähteitä sekä osaa analysoida uskonnon ja median välisiä suhteita sekä niiden vaikutusta asenteisiin, mielikuviin, konflikteihin sekä rauhan rakentamiseen. Kurssiin kuuluu uskontoon liittyvän mediasisällön tuottaminen tai media-analyysi.

UO ORTODOKSINEN USKONTO

Kurssit tarjotaan vuorovuosina.

U01 Uskonto ilmiönä - ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Uskonto on vaikuttanut ja vaikuttaa yhä edelleen kulttuuriin, politiikkaan ja jopa jokapäiväiseen elämäämme. Uskontojen ja niiden kulttuurivaikutusten tuntemus on yhä tärkeämpää globalisoituvassa maailmassa. Kurssilla tutustutaan Lähi-idän kolmen monoteistisen uskonnon, juutalaisuuden, islamin ja kristinuskon syntyyn, keskeisiin piirteisiin ja keskinäisiin suhteisiin, niiden pyhiin kirjoihin ja vaikutukseen kulttuuriin ja arkeen. Kristinuskon osalta perehdymme siihen miten kirkko levisi, kehittyi ja jakaantui. Pohdimme myös nykyajan uskonnollisuutta, maallistumista, uskonnottomuutta ja katsomusten merkitystä tämän päivän arjessa.

U02 Ortodoksisuus maailmassa

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Oman uskonnollisen taustan tuntemus on tärkeä osaa ihmisen identiteettiä. Kurssilla tutustumme ortodoksisen kirkon elämään eri puolilla maailmaa ja Suomen ortodoksisen kirkon tilanteeseen ennen ja nyt sekä eri kirkkojen yhteistyö- ja ykseyspyrkimyksiin Suomessa ja muualla maailmassa. Pohdimme ortodoksisuuden merkitystä ihmisen elämänkaaren kannalta, ortodoksista tapakulttuuria ja sen asemaa nykyajan ihmisen elämässä. Perehdymme ortodoksisen kirkon keskeiseen opetukseen ja siitä nousevaan eettiseen ajatteluun.

UK KATOLINEN USKONTO

Kurssit tarjotaan vuorovuosina.

UK1 Uskonto ilmiönä - kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

UK1 Maailmanlaajuinen katolisuus

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

ET LIFE STANCE EDUCATION - ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Ethics makes use of a number of areas of study, including philosophy, humanities, social sciences, and cultural sciences. It stresses the investigation into human social and cultural meanings as well as the proper modes of interaction between people in the context of their communities and traditions. The courses strive to enable the student to form a concept of humanity, which makes possible a free and equal, active and goal-conscious life. They seek to sensitize the student to their social responsibilities, their sense of right and wrong, and to the values that make human life meaningful and good. Students

are encouraged to form their own philosophy of life and identity and to understand themselves as a part of society. The study of ethics will enable the student to assess situations in both general and specific ways and to develop listening and conversational skills as well as a capacity to articulate his own ethical point of view. The student will gain understanding of philosophies of life other than his own and learn to assess them rationally while deepening their own judgment, discernment, and functional abilities. Students will learn to internalize principles of human rights, toleration of difference, and a sense of social and global justice. Good grades are achieved in this area by demonstrating a capacity to explore and express both critically and positively various life philosophies by rational, consistent thinking. An earmark of proper understanding is the attitude of tolerance as evidenced in the student's thinking.

ET1 World view and critical thinking

National Compulsory

Grading 4-10

This course deals with formation of a world view and the differences among world views. Students will familiarize themselves with different ways of conceptualizing the world with the related role of social institutions. The student will assess the grounds for various belief systems and come to recognize how different institutions shape and convey world views. The aim of the course is to enable the student to formulate in a tolerant and open way his or her own world view, involving conceptions of humanity, society, culture, and the nature and structure of reality. Religious, philosophical as well as secular world views are considered and some attention is paid to their histories and revolutionary impact in society. The student is encouraged to consider the rational assessment of facts in his evaluation of world views.

ET2 Humans, Identity and Good Life

National Compulsory

Grading 4-10

This course emphasizes the nature of a good life and the development of identity as one seeks to discover and live the good life. The student is encouraged to discover his own sense of what makes life meaningful and good and to discern the moral principles and commitments that are necessary for such life. The student seeks by a study of different understandings of the good life what justifies the assertion that such life is possible and how he might proceed to attain to such meaning. The student will be encouraged to explore issues of free will, secular, popular culture and religious systems of ethical life, human rights, the achievement of a greater wholeness and control in life, and a sensitivity to the cycles of life. The concept of virtue and its relation to the good life is explored.

ET3 Individual and Community

National In-depth

Grading 4-10

This course will discuss individual and communal action in order to enable the student to focus on issues of justice, rights, the ethical criteria of right action, and democracy. It stresses the importance of the community of which each individual is a part and how the individual contributes to or inhibits the good of the whole. The power structure of society, its political context of human life and action, and the concept of human rights, democracy, and justice are essential concepts in this course. The student will also explore political ideals, ideologies, utopias and dystopias, and forms of democracy as well as different levels of justice (social, global, and ecological).

ET4 Cultures shaping worldviews

National In-depth

Grading 4-10

This course is a specialization course in high school ethics that explores cultural heritage as a premise and measure for a good life and as a changing phenomenon in its own right. The course will focus on cultural diversity, seeking to inform the student about cultural forms of meaning and how lifestyle is related to these. In respect to Finnish culture, the student will learn about the current significances of Finnish minority cultures, and European culture and how these cultures interact. The course will explore concepts of cultural identity, ethnocentrism, racism, xenophobia, tolerance, and multiculturalism. The student will be expected to develop tolerance toward other views, evaluations, philosophical systems, cultural solutions and to be able to evaluate other views, actions, and belief systems.

ET5 Explanation of the World in Different Philosophical, Cultural and Religious Traditions

National In-depth

Grading 4-10

The course discusses different ways of explaining the world in cultural, religious, and philosophical traditions. Thus, it explores different world philosophies and investigates the nature of religion. It explores the sociological, moral, anthropological, and psychological criticism of religion and examines atheism and agnosticism as well as humanism and free thought as possible ethical positions. The course will explore the main religions of the world, their spread and influence in the past and today. The student will learn the basic belief systems and philosophical models in different cultures and to understand the historical origins of myths and religious beliefs as world phenomena.

This course is taught in co-operation with UE5.

ET6 Technology, Worldviews and the Future of Humankind

National In-depth (dialogue course)

Grading 4-10

The course explores the evolution and cultural evolution of human species. The great changes in technology and worldview of humankind will be examined and how these have impacted the ways we conceive the world. The myth of Prometheus and technological utopias and dystopias as well as

the ideal of the enlightenment will be discussed. Contemporary issues to do with future research, artificial intelligence, humanism and transhumanism will be critically examined in light of the new findings of science.

TE HEALTH - TERVEYSTIETO

TE1 Terveyden perusteet

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveystietoa ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveystietämisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4 -10

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyysosaamiseen osana kestävästä tulevaisuudesta. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Edeltävät opinnot: TE1 -kurssi.

TE3 Terveystietoa tutkimassa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi 4 - 10

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveystietoa aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämiseksi lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti. Edeltävät opinnot: TE1 -kurssi.

Opiskelijan tulee jakaa pakollisten liikunnan kurssien opiskelu useammalle lukuvuodelle.

LI1 Energiaa liikunnasta

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Hän harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Tavoitteena on kokea liikunnallisen pätevyuden vahvistuvan uuden oppimisen, liikunnan tuoman ilon ja virkistyneen myötä. Kurssin aikana opiskelija saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa. Opiskeluympäristön mahdollisuuksia hyödynnetään monipuolisesti. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kurssin suunnitteluun.

LI2 Aktiivinen elämäntapa

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen, sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimestöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

LI3 Terveyttä liikkuen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen ja fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutettaessa pyritään hyödyntämään liikuntateknologiaa mahdollisuuksien mukaan.

LI4 Yhdessä liikkuen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä on vanhojenpäivän tanssit.

LI5 Hyvinvointia liikkuen

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia.

MU MUSIC - MUSIIKKI

MU1 Musiikki ja minä

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Osallistumalla musiikilliseen toimintaan hän saa kokemuksia musisoinnista, syventää omaa osaamistaan ja pohtii asemaansa musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Omakohtaisen musiikkisuhteen kautta opiskelija ymmärtää musiikin merkityksiä elämässä ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan. Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin ja musiikkikäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuolonhuoltoon.

MU2 Moniääninen Suomi

Valtakunnallinen pakollinen kurssi (tai vaihtoehtoisesti KU2)

Arviointi: 4-10

Kurssilla tutkitaan erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja sekä opitaan ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssin toteuttamisessa otetaan myös huomioon, että suomalaiset musiikkikulttuurit ovat osa eurooppalaista ja globaalia musiikkimaailmaa.

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisoimista ja musiikin kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman taiteellisen ilmaisun sekä kuuntelu- ja

vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Musiikkiohjelmistoon valitaan eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinnemusiikkiin.

MU3 Ovet auki musiikille

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikinlajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Kurssin aikana tarkastellaan eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppitaan ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista.

Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Lisäksi kehitetään musisointitaitoja sekä taitoja hankkia ja käsitellä tietoa. Joihinkin musiikkikulttuureihin voidaan, koko ryhmän niin halutessa, tutustua myös tanssin avulla. Kurssin voi suorittaa myös musiikillisena projektina.

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on tutustua musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa, monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä sekä yhteiskunnassa. Kurssilla tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen ja perehtyy tarkemmin musiikin käyttötapoihin esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä tai verkkoympäristöissä muutaman rajatun näytteen avulla.

Sisältöjen tarkastelussa painottuu pyrkimys kokonaisuuksien ymmärtämiseen. Musiikin vaikuttavuutta ihmiseen, ihmisiin ja muihin eläviin olentoihin tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa materiaalia tai tuottamalla sitä itse. Jokainen valitsee itse syventymisalueen kiinnostuksen kohteestaan ja tekee siitä, joko kirjallisen tai taiteellisen tuotoksen esim. musiikkivideo, äänimaisia tai musiikkia mainokseen, kuunnelmaan, näyttämöprojektiin tms. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU5 Musiikkiprojekti

Koulukohtainen syventävä kurssi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja.

Aihealueet vaihtelevat vuosittain opiskelijoiden suuntautuneisuuden ja kiinnostuksen mukaan. Kurssin aikana suunnitellaan, harjoitetaan ja toteutetaan esim. pienimuotoinen konsertti, äänite tai taiteidenvälinen projekti tai valmistetaan ohjelmaa koulun juhliin tai muihin tapahtumiin. Vastaavasti kurssin voi suorittaa perehtymällä musiikin kuuntelun ja kirjallisen tutkielman avulla johonkin

itselleen mieluisaan musiikinlajiin. Koulukohtaiselle kurssille voi halutessaan osallistua kaksi kertaa. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU6 Bändisoitto ja pop-laulukurssi

Koulukohtainen syventävä kurssi

Kurssin tavoitteena on antaa bändisoitosta ja pop-laulusta kiinnostuneille mahdollisuus kehittää ohjatusti soitto- ja lauluteknisiä taitojaan ja ohjelmiston tuntemusta. Kurssilla voi myös kehittää ohjatusti kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin sekä yksilönä että ryhmässä. Lisäksi tutustutaan mahdollisuuksien mukaan äänentoistossa ja äänityksessä tarvittavan laitteiston käyttöön sekä niiden tekniikkaan.

Kurssilla voi keskittyä yhden soittimen opiskeluun tai hänellä on mahdollisuus opetella soittamaan useita itselleen mieluisia instrumentteja. Kurssin lähtökohtana on kunkin opiskelijan oma lähtötaso instrumentissa sekä ryhmän toiveet ohjelmiston suhteen. Kappaleiden äänitystä harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan. Kurssiin sisältyy mahdollisuuksien mukaan myös esiintymisiä. Kurssin voi suorittaa myös soittamalla aktiivisesti koulun orkesterissa. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiselle kurssille kaksi kertaa.

MU7 Populaarimusiikki

Koulukohtainen syventävä kurssi

Kurssin tavoitteena on syventää tietämystä jazz-, rock ja popmusiikin synty- ja kehitysvaiheista osana populaarimusiikin ja -kulttuurin syntyä. Lisäksi tutustutaan oman musiikin tekemiseen ja/tai tutkimustyöhön.

Ilmiöihin perehdytään soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla monipuolista ohjelmistoa. Edellä mainittuja toimintatapoja voi painottaa omien mieltymysten mukaisesti. Kukin kurssin osallistuja perehtyy johonkin yllä mainituista populaarimusiikin lajeista joko pienimuotoisen tutkielman, esityksen tai oman sävellyksen avulla. Sävellyksestä kiinnostuneille luodaan kurssilla lyhyt katsaus erilaisiin, oman musiikin säveltämistä tukeviin musiikkiteknologian sovelluksiin sekä niiden hyödyntämismahdollisuuksiin. Kappaleiden äänitystä harjoitellaan mahdollisuuksien mukaan. Esiintymiset ovat mahdollisuuksien mukaan osa kurssia. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiselle kurssille kaksi kertaa. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

MU8 Länsimainen taide- ja näyttämömusiikki

Koulukohtainen syventävä kurssi

Tutustutaan syventäen musiikin tyylikausiiin ja keskeisiin teoksiin kuunnellen sekä seurataan paikkakunnan ja lähiseudun konserttielämää. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan taidemusiikin tyylikausia sekä niiden keskeisiä teoksia. Kurssilla tarkastellaan myös eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia muihin taidemuotoihin esim. kuvataiteeseen, pukuhistoriaan ja teatteriin. Lisäksi pohditaan taide- ja näyttämömusiikin historiallis-yhteiskunnallista vaikutusta Euroopassa.

Kurssin laulu- ja soitto-ohjelmisto painottuu edellä mainittujen näyttämömusiikin lajien (pääasiassa musikaalimusiikin) klassikoihin. Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, esim.

konserttikäyntejä. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen.

Lukiossa suoritetusta Länsimainen taidemusiikki-kurssista voi musiikkiopistossa opiskelevat saada kurssisuoritusmerkinnän opisto-opintojaan varten. HSmu8-kurssia sisällöltään vastaavasta musiikkiopistosuorituksesta saa vastaavasti kurssimerkinnän lukio-opintoihinsa. Tässä tapauksessa opiskelija tuo musiikkiopistosuorituksestaan todistuksen/otteen matriikkelista musiikinopettajalle lukion kurssisuoritusmerkintää varten.

MU9 Äänenkäyttö- ja kuorolaulukurssi

Koulukohtainen syventävä kurssi

Tavoitteena on, että opiskelija oppii ilmaisemaan itseään laulaen sekä kehittää taitoaan kuunnella musiikkia ja tulkita kuulemaansa sekä perehtyy kuoro- ja yhtyelaulun maailmaan.

Kurssilla harjoitetaan erilaisia kuoro-/yhtyelaulukappaleita ja saadaan opastusta äänenmuodostuksessa ja äänenkäytössä. Kurssin ohjelmistossa pyritään tutustumaan mahdollisimman monipuoliseen ja monityylisten kuoro-ohjelmistoon. Lisäksi valmistellaan mahdollisuuksien mukaan konsertteja ja muita esiintymistilaisuuksia. Opiskelija voi osallistua koulukohtaiselle kurssille kaksi kertaa. Kolmannen lukuvuoden laulajien on mahdollista saada ylioppilastutkinnon yhteydessä lukion kuorodiplomi.

MUSIIKIN LUKIODIPLOMI

Musiikin lukiodiplomi perustuu lukion musiikinopetuksen tavoitteisiin, sisältöihin ja opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Erityinen harrastuneisuus ja erityisosaaminen merkitsevät yleensä sitä, että opiskelija hankkii musiikkitaitojaan ja -tietojaan myös kouluajan ulkopuolella. Koulun ulkopuoliset musiikkisuoritukset eivät kuitenkaan sellaisinaan riitä musiikin lukiodiplomisuoritukseksi. Opiskelijan koulun ulkopuolinen musiikin harrastustoiminta näkyy ja kuuluu yleensä myös musiikin lukiodiplomin näytetöissä.

Musiikin lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Näiden lisäksi koulu voi järjestää erillisen lukiodiplomikurssin, jolla kootaan näytesalkku tai viimeistellään näyte- tai projektityö. Opiskelijoille tiedotetaan musiikin lukiodiplomin suorittamismahdollisuudesta jo lukion alkaessa. Lukiodiplomityön jättämisaikajankohdasta ja suorittamisesta tiedotetaan erikseen.

Lukiodiplomin voi suorittaa kahdella tavalla:

- Näytesalkku lukioaikaisista töistä
- Näytesalkku projektityöstä

Arviointi

Musiikin lukiodiplomi arvioidaan asteikolla 1–5. Numeron lisäksi diplomityöstä annetaan sanallinen arviointi, joka liitetään opiskelijalle palautettavaan diplomityöhön. Opiskelija saa suorittamastaan musiikin lukiodiplomista erillisen todistuksen.

Lukiodiplomikurssin voi suorittaa myös kevyempänä siten, että kurssin tehtäväkokonaisuus eriytetään opiskelijan tavoitteisiin sopivaksi. Työtä ei tällöin arvioida lukiodiplomisuorituksena.

KU1 Kuvat ja kulttuurit

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on tutkia kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja. Kurssilla kerrataan eri keinot ja lähtökohdat ilmaista itseä kuvin. Tavoitteena on etsiä jokaisen oppilaan omia vahvuuksia visuaalisena viestijänä ja viestien tulkitsejana. Tarkastelun kohteena ovat erilaiset käsitykset taiteesta sekä taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaiset ilmiöt, Helsingin taidetarjonta sekä oppilaiden omat kiinnostuksenkohteet. Tavoitteena on oppia ymmärtämään sitä, kuinka kuvat voivat toimia identiteettien rakentajina, kulttuurisen moninaisuuden ilmentäjinä ja kulttuuriperinnön uudistajina.

KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Valtakunnallinen pakollinen kurssi (tai vaihtoehtoisesti MU2)

Arviointi: 4-10

Kurssilla tarkastelun kohteena ovat arkkitehtuuriin, muotoiluun, tuotteistamiseen sekä ympäristösuunnitteluun linkittyvät sisällöt, prosessit, toimintatavat sekä ajankohtaiset ilmiöt. Tehtävät liittyvät suunnitteluun, rakenteluun, erilaisten tilojen ja esineiden muotoiluun ja tutkimiseen. Tavoitteena on tarkastella rakennettuja ja luonnon ympäristöjä osana oppilaan omaa identiteettiä. Tiedonhankinnassa keskitytään laajemmin aiheeseen kulttuurisen moninaisuuden, kestävän kehityksen sekä yhteiskunnallisten ja globaalien kysymysten näkökulmista.

KU3 Osallisena mediassa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssilla tarkastellaan mediakulttuurien henkilökohtaisia, yhteisöllisiä, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä sekä tutkitaan jokaisen oppilaan omaa tapaa tuottaa ja tulkita median viestejä. Oppilaan kuvallisen viestinnän sekä tieto- ja viestintäteknologian osaamista syvennetään. Median sisältöjä, ilmiöitä, suunnitteluprosesseja ja toimintatapoja käytetään kuvallisen tuottamisen lähtökohtana sekä tiedonhankinnan kohteina. Kurssitehtävät liittyvät valokuvauksen, liikkuvan kuvan, graafisen suunnittelun, digitaalisen kuvan samoin kuin kuvataiteen perinteisten tekniikoiden hyödyntämiseen. Yhdessä sovitut opintokäynnit kuuluvat kurssiohjelmaan.

KU4 Taiteen monet maailmat

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on tutkia taidekuvia aikajanalla ja löytää omalle ilmaisulle ideoita ja lähtökohtia eri aikoina, eri ympäristöissä ja kulttuureissa syntyneestä taiteesta. Taidekuvia tarkastellaan identiteettien rakentajina, kulttuurisen moninaisuuden ilmentäjinä ja kulttuuriperinnön uudistajina. Kurssin tehtävät ja teemat sovitaan yhdessä oppilaiden kanssa ja Helsingin taidetarjonta hyödynnetään kurssin ohjelmaa suunniteltaessa. Kurssilla sovelletaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä. Tavoitteena on myös tarkastella kuvataiteen merkityksiä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle soveltamalla kuvatulkinnan menetelmiä.

KU5 Nykytaiteen työpaja

Koulukohtainen soveltava kurssi

Arviointi: 4-10

Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaan kuvataiteellista ilmaisua ja antaa aikaa omille projekteille sekä auttaa oppilasta käyttämään uusia nykytaiteen keinoja, uutta teknologiaa sekä digitaalisia sovelluksia erilaisten ilmiöiden parissa työskentelyn apuna. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisimpia ilmiöitä. Helsingin näyttelytarjonta, kulttuuritapahtumat ja oppilaalle itselle merkitykselliset kokemukset ovat lähtökohtana työskentelylle. Teosten sisältöjä, muotoja, taustalla vaikuttavia tekijöitä sekä erilaisia taidekäsityksiä tutkitaan yhdessä. Tavoitteena on itseohjautuvuuteen ohjaaminen sekä prosessinomaisen, ilmiöpohjaisen työskentelyn oppiminen. Oppilas osin itse valitsee ne materiaalit, tekniikat ja teemat, joihin hän haluaa kurssilla keskittyä.

KUVATAITEEN LUKIODIPLOMI

Kurssin arviointi: S suoritettu, H hylätty

Kuvataiteen lukiodiplomi on näyttökoe, jonka tehtävävaihtoehdot Opetushallitus julkaisee keväisin valtakunnallisesti. Tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamista tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan itse lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on suorittanut pohjakursseina vähintään neljä (4) kuvataiteen kurssia. Lukiodiplomi suoritetaan itsenäisesti, mutta pääsääntöisesti koululla vuorovaikutuksessa opettajan ja toisten opiskelijoiden kanssa. Diplomin kokonaisuus muodostuu taiteellisesta teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta kirjallisesta osuudesta, portfolioista. Kuvataiteen lukiodiplomin arvosanaa annettaessa portfolioon painoarvo on puolet (1/2) ja teoksen puolet (1/2). Lukiodiplomin arvioinnin suorittaa lukion kuvataideopettaja ja yksi muu kuvataiteen asiantuntija arvosana-asteikolla 4–10. Diplomitodistus annetaan erillisenä päättötodistuksen liitteenä.

OP1 Minä opiskelijana

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

Suoritusmerkintä (S) ensimmäisen lukuvuoden lopussa

Opinto-ohjauksen ensimmäisen kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon ja koulumme tarjoamiin kansainvälisiin kokeisiin. Opiskelijan opiskelutaidot kehittyvät ja hän alkaa kartoittaa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan. **Kurssi on hajautettu ensimmäiseen lukivuoteen**, ja sen aikana harjoitellaan oppimiseen oppimisen taitoja, lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suunnittelua sekä elämänhallintataitoja. Tavoitteena on myös tutustua erilaisiin jatko-opintomahdollisuuksiin ja niihin liittyviin tiedonlähteisiin ja niiden avulla pohtia omaa ammatillista suuntautumista ja luoda jatko-opinto- ja urasuunnitelmaa. Kurssiin sisältyy pienryhmäohjausta lukion 1. vuoden ensimmäisessä jaksossa, oman oppimisen arvoitusta ja opiskelutaitojen kehittymisen seuranta oppimispäiväkirjan avulla, sekä ryhmäohjaajan ja opinto-ohjaajan tiedotustilaisuuksia (mm. kevään kurssivalinta- ja info), sekä tarvittaessa pienryhmä- ja yksilöohjausta.

OP2 Jatko-opinnot ja työelämä

Pakollinen

Suoritusmerkintä (S) kolmannen lukuvuoden lopussa

Opinto-ohjauksen toisen pakollisen kurssin keskeisenä tavoitteena on parantaa opiskelijan itsetuntemusta ja ohjata häntä perehtymään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin teemoihin, jotka auttavat ura- ja elämänsuunnittelussa sekä antavat valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle. **Kurssi on hajautettu toiseen ja kolmanteen lukivuoteen** ja sen aikana tutustutaan jatko-opintomahdollisuuksiin Suomessa ja ulkomailla, käsitellään yrittäjyyttä yhtenä elinkeinovaihtoehtona sekä harjoitellaan työnhakuun liittyviä taitoja. Kurssiin sisältyy yhteensä 2-4 päivää uravarjostusta (Job Shadowing) - ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuotena. Kurssi suoritetaan OPOPASSI-mallin mukaan, eli opiskelija voi itse päättää millaiseksi kurssin sisällön rakentaa: hän voi tehdä itsenäisesti tehtäviä, osallistua häntä kiinnostaviin eri teemaisiin pienryhmiin tai vieraila mahdollisissa jatko-opiskelupaikoissa sekä jatko-opiskelua käsittelevissä tapahtumissa. Näiden lisäksi kurssiin sisältyy ryhmäohjaustuokioita ja opinto-ohjaajan tiedotustilaisuuksia (mm. yo-suunnitelmainfo, jatko-opinto- ja info) sekä tarvittaessa pienryhmä- ja yksilöohjausta.

Teemaopinnot ovat eri tiedonaloja yhdistäviä opintoja. Ne eheyttävät opetusta ja kehittävät opiskelijoiden taitoja hahmottaa ja ymmärtää yksittäistä oppiainetta laajempia kokonaisuuksia. Teemaopintojen keskeisenä tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia usean eri oppiaineen tietojen ja taitojen yhdistämiseen ja soveltamiseen.

Seuraavat kurssiselosteet ovat alustavia, niihin voi tulla vielä muutoksia ja niistä informoidaan opiskelijoita vielä erikseen.

T01 Monitieteinen ajattelu

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Talouden psykologia kurssi

Oppiaineet: yhteiskuntaoppi, psykologia

Kurssilla perehdytään behavioristiseen eli ihmistieteisiin tukeutuvaan taloustieteeseen. Siinä ihmisten taloudellista päätöksentekoa tutkitaan psykologisten, sosiaalisten, tunneperäisten ja kognitiivisten tekijöiden avulla. Tavoitteena on, että opiskelijat oppivat tunnistamaan ja ymmärtämään yleisimpiä päätöksentekoon liittyviä kognitiivisia virhepäätelmiä ja ihmisille luontaista irrationaalisuutta.

Aiheisiin tutustutaan perehtymällä alan tutkimukseen ja soveltamalla tätä tutkimustietoa käytännön elämään konkreettisten esimerkkien avulla. Kurssin suorittamiseen kuuluu pienimuotoisen kokeellisen tutkimuksen suunnittelu, toteutus ja raportointi. Mahdollisia lähestymistapoja ovat kokeellinen tutkimusasetelma (esimerkiksi pelin muodossa), kyselytutkimus tai todellisen elämän havainnointi.

Opetus- ja opiskelumenetelmät: dialogiopetus, kokeellinen tutkimus, asiantuntijavierailijat ja vierailut

T02 Tutkiva työskentely teknologialla

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen (esim. palvelun tai tuotteen). Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin. Oppiaineet: Kunakin kurssin järjestämisvuonna erikseen päätettävät oppiaineet

T03 Osaaminen arjessa

Valtakunnallinen syventävä kurssi

Vapaaehtoistoiminnan ja tietoisien, hyväksyvän läsnäolotaidon kurssi

Arviointi: Hyväksytty (S) / Hylätty (4)

Opiskelijat tekevät vapaaehtoistyötä vanhustentalossa, koululla, ja vapaasti valitsemallaan taholla. Lisäksi kurssiin kuuluu oppitunteja tietoisien, hyväksyvän läsnäolon taidoista. Kurssin tässä osassa käydään läpi harjoitteita, jotka säännöllisesti tehtyinä lisäävät keskittymis- ja stressinsietokykyä, parantavat itsesäätelytaitoja ja lisäävät herkkyyttä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Oppilaat pitävät kokemuksistaan oppimispäiväkirjaa, ja kirjoittavat lopuksi aineen työnsä merkityksestä ja sen vaikutuksesta heihin itseensä.